

📖 *Visita al Castell de Requesens (Abril 2007)*

El mes d'abril passat Lligams va fer una de les seves sortides culturals per visitar, a tocar de la frontera amb França, el castell de Requesens; situat al municipi de la Jonquera tot i que el poble més proper és Cantallops.

La visita va anar a càrrec de Lluís Serrano i Jiménez, historiador local i bon coneixedor tant del castell com dels seus encontorns a través dels quals ens va guiar al llarg del matí.

El punt de trobada fou la plaça del poble de Cantallops, es tracta d'una placeta acollidora i assolellada des d'on vam emprendre camí amb una furgoneta el camí de Requesens que s'inicia a partir de l'última línia de cases del poble. A mig camí, vam fer la primera aturada per observar el paisatge però també per veure els nombrosos monuments funeraris prehistòrics que conserva la serra de l'Albera. D'allí reprenem el camí direcció a la font rovellada on arribats allà i després de tastar una aigua que justifica amb prou contundència el seu nom fem temps a l'arribada de la Processó de Mollet de Peralada (poble limítrofa amb Cantallops i la Jonquera) que casualment es fa el dia de la nostra visita. Així doncs, aprofitant l'ambient de la processó, que arriba pel camí de Sant Climent, pugem fins al Santuari, un lloc especialment agradable i probablement solitari fora dels dies festius, quan molts veïns hi puguen per passar-hi el dia. Abans de dinar la nostra excursió va aprofitar per visitar diversos elements patrimonials de l'entorn més proper com un antic pou de glaç o una rajoleria abandonada que es remunta al temps de la restauració del castell de Requesens. Tornats d'aquesta caminada ens unim al dinar de germanor.

Castell de Requesens
Foto: J. E. Rubió

Durant la tarda iniciem la visita al castell de Requesens, imponent pels seus murs i decadent per un aire d'abandó més pròxim a la ruïna que a la conservació tot i la gaibrebé completa restauració feta durant el segle XIX. En tot cas el castell té una existència que es remonta al període medieval. Prenent les paraules de Lluís Serrano:

Des de fa mil anys Requesens i el seu Castell han estat objecte de dualitats i ambigüitats. L'erecció del castell, al s. XI, la va portar a cap Gausfred II de Rosselló en un alou confiat en terres del comte Ponç d'Empúries, fet que provocà desavinences i litigis entre ambdós comtes. Més endavant el domini passà per diferents mans com els de la família Oltrera, lligada encara al comte de Rosselló. S'establiren pactes entre vescomtes i comtes per la possessió de dites terres, com és el cas de la guerra de Requesens que enfrontà d'una part el comte de Barcelona, el comte de Rosselló i el vescomte de Rocabertí, i de l'altra el comte

d'Empúries. Aquest conflicte va durar quasi tot el s. XII. És a la fi de la independència del comtat d'Empúries, l'any 1402, quan aquest comtat fou incorporat definitivament al Casal de Barcelona. Més tard, al 148, el rei d'Aragó Alfons V "el magnànim" donà com a herència el feu de Requesens a Dalmau de Rocabertí, vescomte de Peralada. El castell durant el s. XVI perd la seva utilitat militar i defensiva, així fou abandonat pels seus senyors, els Rocabertí. Descuidat, els elements es varen encarregar de derruir parets, urs i merlets, fins a la reconstrucció del segle passat.¹⁵

Durant la Guerra Civil Espanyola el castell és incautat per la Generalitat de Catalunya i acabada la guerra fa durant un temps les funcions de caserna militar fins que és definitivament abandonat.

¹⁵ Aspectes i particularitats entre Cantallops i Requesens AIEE, Figueres, 32(1999), pàg. 243-262.